

НИЙЛ ГЕЙМЪН АРЛЕКИН ВАЛЕНТИН

Превод от английски: Росица Панайотова, 2007

chitanka.info

Четиринадесети февруари е и е онзи час на утрото, когато всички деца ги водят на училище и всички съпрузи са отишли с колите си или са били закарани, издишващи пара в студения въздух, навлечени с балтони, на гарата на влака в края на града за Голямото събиране. В този момент аз приковавам сърцето си към вратата на къщата на Миси. Сърцето е много тъмнорвено, почти кафяво, като цвета на черния дроб. След това почуквам на вратата, рязко, чук-чуук-чук! И хващам жезъла си, пръта си, моето така доверено, украсено с панделки копие, и изчезвам като изстинала пара в мразовития въздух...

Миси отваря вратата. Изглежда уморена.

— Моята Колумбина — прошепвам, но тя не чува и дума. Извърща глава, за да огледа улицата, но нищо не помръдва. Някакъв камион изръмжава в далечината. Тя се връща обратно в кухнята, а аз влизам с танцова стъпка, тих като бриз, като мишка, като сън, в кухнята зад нея.

Миси изважда от кашончето в чекмеджето пластмасова кутия за сандвичи и препарат за почистване изпод мивката, издърпва две парчета хартия от ролката над кухненския плот. След това се връща при входната врата. Издърпва иглата от боядисаното дърво — беше моята игла за шапка, която намерих... къде ли? Дразни ме, че не мога да се сетя: дали не беше в Гаскония? Или в Туикънхам? Или пък в Прага?

Лицето в края на иглата за шапка е на бледия Пиеро.

Тя изважда иглата от сърцето и го поставя в пластмасовата кутия за сандвичи. Избърсва кръвта от вратата с едно пръсване на препарата и замах с хартиената салфетка, забожда иглата на ревера си, където дребното бяло лице на Август се вира към студения свят със слепи сребристи очи и мъртвешкосиви устни. Неапол. Чак сега се сетих. Купих иглата в Неапол от някаква едноока жена. Пушеше глинена лула. Това беше преди много време.

Миси оставя препарата за чистене на кухненската маса, навлича старото синьо палто, което навремето принадлежеше на майка ѝ, закопчава копчетата, едно, две, три, пъха решително кутията със сърцето в джоба и поема по улицата.

Следвам я потайно, потайно, тихо, като понякога пълзя, понякога танцувам, а тя изобщо не ме вижда, нито за миг, само се загръща по-

плътно в синьото си палто и върви из малкото градче в Кентъки по стария път, който минава покрай гробищата.

Вятърът подръпва шапката ми и аз за миг съжалявам за загубата на иглата. Но съм влюбен и все пак е Свети Валентин. Трябва да се правят жертви.

Миси си припомня другите случаи, когато е влизала в гробището през високите му железни порти: когато почина баща ѝ; и когато идваха тук като деца на Все светии, цялата компания от училище, заедно, за да се забавляват и да се плашат едни други; и когато тайният ѝ любовник бе убит във верижна катастрофа на междущатската магистрала и тя изчака до края на погребението и до края на деня, и дойде вечерта, малко преди залез-слънце, за да положи върху пресния гроб една бяла лилия.

О, Миси, да те изпея ли цялата, да изпея ли устните и очите ти? Хиляда сърца бих ти дал като подарък.

Гордо размахвам жезъла си във въздуха и танцувам, пея безмълвно в моето великолепие, докато подскачаме заедно по пътя за гробището.

Миси отваря вратата на ниска сива сграда. Казва „Здрасти“ и „Как си?“ на момичето зад бюрото, което ѝ отговаря нещо неразбрано, току-що е завършило училище и решава кръстословица от вестник, в който няма нищо друго, освен кръстословици, страница след страница кръстословици, момичето би се обаждало на някого по телефона на фирмата, ако имаше на кого да се обади, но няма, и от километри се вижда, че няма и да има. Лицето ѝ е цялото в напращели пъпки и белези и тя си мисли, че това има значение, и не разговаря с никого. Виждам живота ѝ като на длан: ще умре неомъжена и неозлочестена от рак на гърдата след петнайсет години и ще бъде погребана под камък с нейното име на поляната покрай пътя за гробището и първите ръце, които ще докоснат гърдите ѝ, ще са тези на патолога, докато разрязва подобния на карфиол вонящ израстък и мърмори: „Боже Господи, толкова е голямо, защо не е казала на никого?“ — което няма никаква връзка.

Целувам я нежно по пъпчивата буза и ѝ прошепвам, че е красива. След това я чуквам с жезъла си веднъж, дважд, трижд по главата и ѝ връзвам панделка.

Тя помръдва и се усмихва. Може би тази вечер ще си пийне и ще се разтанцува и ще сложи девствеността си върху олтара на Химен, ще срещне младеж, който се интересува от гърдите ѝ повече, отколкото от лицето ѝ, и един ден, докато гали тези гърди и ги смуче, и ги мачка, ще каже: „Скъпа, защо не идеш на лекар заради тази бучка?“, и дотогава пъпките ѝ отдавна няма да ги има, милвани и целувани, и масажирани до изчезване...

Но вече съм изпуснал от поглед Миси и затова се затичвам с подскоци по сивкавокафявия мокет в коридора, докато най-накрая не съзирам синьото палто да влиза в някаква стая в края му. Последвам я в неотопляваното помещение със зелени плочки като обществена баня.

Смрадта е невероятна, тежка и гранива, наситила целия въздух. Дебелият мъж в лекъосаната престилка си е сложил гумени ръкавици за еднократна употреба и се е намазал дебело около носа с ментол. На масата пред него лежи мъртвец. Мъжът е слаб, възрастен, чернокож, с мазоли по ръцете. Дебелият още не е забелязал Миси. Направил е разрез и сега отделя кожата с влажен, засмукващ звук и отвън тя е много кафява, а отвътре е розова и хубава.

От транзистора се разнася класическа музика, много силно. Миси изключва радиото и казва:

— Здравсти, Върнън.

Дебелият мъж отвръща:

— Здравсти, Миси. Да не си решила да се връщаш на работа?

Това е докторът, решавам аз, защото е много голям, много кръгъл, много охранен, за да е Пиеро, и прекалено невисокомерен, за да е Панталоне. При вида на Миси лицето му грейва от удоволствие и тя също му се усмихва, а аз ревнувам: усещам пробождане в сърцето (понастоящем намиращо се в пластмасовата кутия за сандвичи в джоба на палтото на Миси), по-остро пробождане от онова, което усетих, когато го пронизах с иглата и го забодох на вратата ѝ.

И както е станало дума за сърцето ми, тя го е извадила от джоба си и го подава на патолога Върнън.

— Според теб това какво е? — пита тя.

— Сърце — отвръща той. — Бъбреците нямат камери, а мозъкът е по-голям и не е толкова стегнат. Откъде е?

— Надявах се ти да ми кажеш. Не е ли от тук? Да не е твоята представа за валентинка, Върнън? Човешко сърце, забодено на вратата

ми?

Той поклаща глава.

— Не е от тук. Да повикам ли полицията?

Тя също поклаща глава.

— С моя късмет ще решат, че съм серийна убийца, и ще ме пратят на електрическия стол.

Докторът отваря кутията за сандвичи и мушка сърцето с облечен в гума дебел пръст.

— На възрастен човек е, в много добра форма, човек, който се е грижил за сърцето си. Изрязано е професионално.

При тези думи се усмихвам гордо и се навеждам, за да си поговоря с мъртвия чернокож на масата с отворения гръден кош и мазолите от струни на бас китара по пръстите.

— Разкарай се, Арлекин — тихо измърморва той, за да не стресне Миси и доктора. — Нямаме нужда от неприятности.

— Млъквай. Ще причинявам неприятности, когато си искам — отвърщам. — Това ми е работата. — Но за миг усещам в себе си празнота: става ми тъжно, почти като на Пиеро, което е тъпо за един Арлекин.

О, Миси, видях те вчера на улицата и те последвах в „Магазина за стойностни стоки и още“ на Ал и по-нататък, почувствах се радостен. В теб познах жената, която би могла да ме пренесе, да ме приеме какъвто съм. В теб познах своята Валентина, моя Колумбина.

Миналата нощ не спях и само се въртях и пих. Накарах трима трезви банкери да се изложат с педалите от заведението на мадам Зора. Промъкнах се невидим и неподозирани в стаи на спящи хора и подхвърлих доказателства за мистериозни и екзотични забежки в джобовете и под възглавниците им, по кьошетата на къщите им и си представих майтапа на другия ден, когато влажните еротични бикини бъдат намерени под възглавниците на дивана и във вътрешните джобове на елегантните костюми. Но не го върших от сърце и единственото лице, което виждах пред себе си, беше това на Миси.

О, влюбеният Арлекин е жалко създание.

Чудя се какво ще направи с подаръка ми. Някои момичета изхвърлят сърцето ми; други го докосват, целуват, гаят, наказват го с всякакви ласки, преди да ми го върнат. Някои дори не го виждат.

Миси взема сърцето, поставя го обратно в кутията за сандвичи и затваря капака ѝ.

— Да го изгоря ли? — пита.

— Както решиш. Знаеш къде е екарисажът — отвърща докторът и отново се захваща с мъртвия музикант на масата. — Не се шегувах, като те питах дали се връщаш. Трябва ми добра лаборантка.

Представям си как сърцето ми отлита към небето и над света се посипват пепел и дим. Чувствата ми са малко объркани, но тя стисва зъби, поклаща глава и махва за довиждане на патолога Върнън. Пъха сърцето ми в джоба си и излиза от сградата, за да поеме обратно към града по пътя за гробището.

Аз подскачам пред нея. Хубаво би било да пообщуваме, решавам аз и, речено-сторено, се маскирам като запътила се към пазара прегърбена старица. Покрил съм червените пайети на костюма си с дрипава наметка, скрил съм маскираното си лице с голяма качулка и излизам в края на пътя точно пред нея.

Колко съм великолепен, великолепен, великолепен. Казвам ѝ с глас на престара старица:

— Дай няколко петачета на горката старица, красавице, и ще накарам очите ти да блеснат от радост. — И Миси спира. Отваря си чантата и изважда един долар.

— Заповядай.

И си мисля да ѝ разкажа всичко за загадъчния мъж, когото ще срещне, облечен в червено и жълто, с маска на лицето, който ще ѝ се радва и ще я обича и никога, никога няма да я напусне (защото не е хубаво да казваш на твоята Колумбина *цялата* истина), но вместо това изричам с дрезгав старчески глас:

— Да си чувала за Арлекин?

Миси се замисля. Кимва.

— Да. Герой от комедия дел арте. С костюм на ромбове. С маска. Мисля, че е нещо като клоун, нали така?

Поклащам глава под качулката.

— Не е клоун. Той е...

И усещам, че съм на път да ѝ кажа истината, поради което преглъщам думите си и се правя, че съм се задавил от кашлица, което е обичайно за старците. Чудя се дали това не е силата на любовта. Не

помня да ми се е случвало с другите жени, които съм обичал, с другите Колумбини, които съм срещал през всичките отдавна отминали векове.

Взирам се в Миси през старческите очи: тя е на двайсет и няколко години, устните ѝ са като на русалка — пълни и идеално очертани, а очите ѝ са сиви и завладяващи.

— Добре ли си? — пита тя.

Кашлям, храча и пак кашлям и се задъхвам.

— Добре съм, пиленце, добре съм, благодаря ти, мила.

— Е — казва тя, — тъкмо щеше да ми предскажеш бъдещето.

— Арлекин ти е дал сърцето си — чувам се да казвам. — Трябва сама да чуеш неговите удари.

Тя вперва озадачен поглед в мен. Докато ме гледа, не мога нито да се променя, нито да изчезна и затова стоя като истукан, ядосан на глупавия си език, който ме е предал.

— Я! — възкликвам. — Заек! — и тя се обръща в посоката на протегнатия ми показалец и в мига, когато извъръща очи от мен, аз изчезвам, *пуп!*, като заек в дупката си, и когато тя се обръща, от дъртата гадателка, а по-точно от мен, няма и следа.

Миси продължава по пътя си и аз подскачам след нея, но подскоците ми вече не са толкова радостни като сутринта.

Обяд е и Миси отива в „Магазина за стойностни стоки и още“ на Ал, където си купува бучка сирене, кутия неконцентриран портокалов сок и две авокадо. Отива и в банка „Каунти Уан“, където изтегля двеста седемдесет и пет долара и двайсет и два цента, които са всичките пари в сметката ѝ, а аз пълзя след нея сладък като петмез и тих като гроб.

— Добро утро, Миси — поздравява собственикът на „Солт Шейкър Кафе“, когато Миси влиза. Брадата му е старателно подрязана, прошарена, и сърцето ми щеше да подскочи, ако не беше в кутията за сандвичи в джоба на Миси, защото този мъж очевидно точи лиги по нея и пословичното ми самочувствие се скапва. Аз съм Арлекин, казвам си, облечен съм в ромбове и светът е моята Арлекинада. Аз съм Арлекин, който се върна от оня свят, за да си прави шеги с живите. Аз съм Арлекин, с маската и с жезъла. Подсвирвам си и самочувствието ми се връща, огромно и непоклатимо.

— Здравсти, Харв — отвърща Миси. — Дай ми една яхния и бутилка кетчуп.

— Само това ли?

— Да. И чаша вода.

Казвам си, че този Харв е глупавият търговец Панталоне, когото аз трябва да баламосам, шашна, объркам и побъркам. Дали няма някой наниз наденички в кухнята? Решавам да внеса малко приятен хаос в света и да вкарам апетитната Миси в леглото си още преди полунощ: моят подарък за мен за Свети Валентин. Представям си как целувам устните ѝ.

Има и други посетители. Забавлявам се, като разменям чиниите им, докато не гледат, но нещо не ми е весело. Сервитьорката е слаба и косата ѝ виси на унили кичури около физиономията. Не обръща никакво внимание на Миси, очевидно я смята за запазена територия на Харв.

Миси сядна на масата и изважда от джоба си кутията за сандвичи. Остава я на масата пред себе си.

Харв-Панталоне отива наперено до масата на Миси, сервира чаша вода, яхния с картофи и бутилка кетчуп „Хайнц“.

— Дай ми и един нож за пържоли — моли го тя.

Препъвам го по пътя му към кухнята. Той изръсва сочна псувня и на мен ми става по-добре, по се чувствам като предишния себе си. Щипвам сервитьорката по задника, докато минава покрай масата на стареца, който чете „Ю Ес Ей Тудей“ и ровичка из салатата си. Тя го поглежда гадно. Аз се изхилвам, но откривам, че се чувствам доста странно. Внезапно сядам на пода.

— Скъпа, какво е това? — пита сервитьорката Миси.

— Здравословна храна, Шарлийн — отговаря Миси. — Помага за натрупване на желязо.

Надничам над плота на масата. Тя е нарязала в чинията си месото с цвят на черен дроб на парченца, поляла го е обилно с кетчуп и е набола един картоф на вилицата си. И дъвче.

Гледам как сърцето ми изчезва в устата като розова пъпка. Валентинският ми майтап вече не ми се струва толкова забавен.

— Анемия ли имаш? — пита сервитьорката, когато се връща с кана кафе в ръка.

— Вече нямам — отвръща Миси и пъхва в устата си поредното парче сурово месо, сдъвква го с усилие, преди да го преглътне.

И когато изяжда цялото ми сърце, Миси свежда поглед надолу и ме вижда проснат на пода. Кимва.

— Излез. Веднага. — След което става и оставя десет долара до чинията.

Седи на една пейка на тротоара и ме чака. Студено е и улицата е почти пуста. Сядам до нея. Бих заподскачал наоколо, но сега, като знам, че някой ме гледа, ми се струва адски глупаво.

— Изяде ми сърцето — казвам. Гласът ми е хленчещ и това ме подразва.

— Да. Затова ли те виждам?

Кимвам.

— Свали тази маска. Приличаш на идиот.

Свалям маската. Миси изглежда леко разочарована.

— Май нямаше нужда. Сега ми дай шапката. И жезъла.

Поклащам глава. Миси посяга и сваля шапката от главата ми, след което ми взема жезъла от ръката. Започва да върти шапката в ръце и да я мачка. Ноктите ѝ са лакирани в кървавочервено. Изведнъж се протяга и се усмихва доволно. Поезията е отлетяла от моята душа и треперя от студения февруарски вятър.

— Студено е — казвам.

— Не е. Съвършено е, чудесно, великолепно и вълшебно. Нали е Свети Валентин? На никого не му е студено на Свети Валентин? Чудно и прекрасно време на годината.

Свеждам поглед. Ромбовете по дрехите ми избледняват. Костюмът ми избелява. Става бял като на Пиеро.

— Сега какво да правя? — питам.

— Не знам. Можеш да изчезнеш. Или да си намериш друга роля... На влюбен глупак, шляещ се окаян под лунната светлина. Трябва ти само някоя Колумбина.

— Ти. Ти си моята Колумбина.

— Вече не съм. Нали точно това ѝ е хубавото на Арлекинадата? Сменяме си костюмите. Сменяме си ролите.

Усмивката ѝ е ослепителна. Слага моята шапка, собствената ми шапка, арлекинската ми шапка на главата си. Щипва ме под брадичката.

— Ами ти? — питам.

Тя подхвърля жезъла във въздуха: той се завърта и описва висока дъга, червените и жълтите панделки се веят и плющят. След което пада почти беззвучно право в ръката ѝ. Тя го подпира на тротоара и с едно плавно движение се изправя от пейката.

— Чака ме работа. Да продавам билети. Да внушавам сънища. — Синьото палто, принадлежало някога на майка ѝ, вече не е синьо, а патешкожълто на червени ромбове.

Тя се навежда и ме целува силно и продължително по устните.

Някъде наблизко гръмва ауспух на кола. Обръщам се стреснато и когато поглеждам отново, на улицата няма друга жива душа освен мен. Решавам да поседя за малко сам.

Шарлийн отваря вратата на „Солт Шейкър Кафе“.

— Ей, Пит, свърши ли?

— Да съм свършил ли?

— Хайде. Харв каза, че почивката ти за цигара е свършила. И ще замръзнеш. Прибирай се в кухнята.

Поглеждам я втренчено. Тя тръсва хубавите си обици и ми хвърля мимолетна усмивка. Изправям се пременен в бяло, униформа на кухненски работник, и тръгвам след Шарлийн.

Днес е Свети Валентин, мисля си. Кажй ѝ каквото ти е на сърцето. Кажй ѝ какво мислиш.

Но не казвам нищо. Не смея. Просто вървя след нея, изпълнен с ням копнеж.

В кухнята ме чака купчина чинии. Започвам да изсипвам остатъците в кофата за помия. В една от чиниите е останало малко тъмно месо, под омазан с кетчуп недояден картоф. Изглежда почти сурово, но аз го топвам в засъхващия кетчуп и го пъхам в устата си, когато Харв не ме гледа. Вкусът му е металически и е жилаво, но аз го поглъщам, така и не знам защо.

Капка червен кетчуп пада от чинията върху ръкава на бялата ми униформа и образува съвършен ромб.

— Ей, Шарлийн — провиквам се през кухнята. — Честит Свети Валентин. — И започвам да си свирукам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.